

Philips vil vera við í leitingini eftir olju og gassi við Føroyar

- Vit eru komnir higar fyri at lurta

Stóra oljufelagið Philips Petroleum ynskir nú eisini at vera við leitingini eftir olju og gassi við Føroyar. Táð var Philips, sum setti skjotil á oljuvinnuna í Nørðsjónum. Umboð fyri felagið voru í Føroyum herfyri og voru örindi teirra fyrst og fremst at lurta eftir föroyingum: hvat vit vænta av eini komandi oljuvinnu, hvat vit fara at krevja av oljufelögnum osfr. Tíðindablaðið Sosialurin tosaði við Richard Vernon, stjóra.

Jan Müller

Skulu vit domma eftir vitjanini hjá útlendskum oljufelögum í Føroyum seinstu og braka hana sum ein indikator fyrir, um oljaer a ökkara leidum, so eru möguleikar fyrir at finna bæði olju og gass i undirgründum avgjort til stéðar. Hetta kundi vitjanin at einum um temum storu og mest tvýlandi oljufelögum, sum arbejda i Nørðsjónum, verðendti gott tekun um.

Philips Petroleum sendi nu um dagarnar tveir av oddamönnum sinum i Bretlandi til Føroya.

Hetta er ikki fyrstu ferd, at Philips vitjar her. Folk tra telagnum voru her, ta kunnad værd um Lopransborningina. Men hetta voru teknikarar Hesalerðar Ógvinni, til nū vitja tveir av temum monnumnum, sum hava viðkanningarnar í nýggjum okjum at gera.

Richard Vernon er annar teirra og er hann væl nögdur við vitjanina a oljufyrirstingini.

Richard Vernon og Richard Mott fra oljufelagnum Philips sum voru i Føroyum herfyri

Komnir fyrir at lurta

- Vit eru við í Lopransborningini men nú eru vit ber fyrir at greinda frá ólkora tvírøtu og hvat vit standa fyrir men vit eru eisini komnir higar av eini aðrar orsósi og tad er fyrir at lura. Vit vilja gjarna lura eftir til vit sjálf hava uppá hjartað. Hvati folk halda og hvorjar vorit til hava til eina komandi oljuvinnu. Hvati til fara at krevja av ekkum olju felögum.

Richard Vernon sigur at Philips Petroleum leggur stóran dent a at kunnar kunnag seg við tolkuð og landið, ta teir fara undir virksemi i einum heilt nýggjum oki.

Richard Vernon sigur av reynnum, at föroyingar mugu vita, at ta oljufelög hryja at hora i nýggjum og okendum ekki um, so skulu tad oftani borast 10 hol, adrenn tu finnur nákk.

- Vit hava lagt dent a at siga oljuvinnings- og ólum sum hava losað við, at tad i byrjanin fer at vera sera hitt virksemi i sambandi við ein oljuutvikling.

Gongdin nu, har vit faa

Sjálfstann utviklingin fer at hava við sær avmarkad virksemi. Omkrí supply-batar fara at sigla millum pallarnar og havnimar, fleiri folk fara at koma til Føroya i orindum, og tad fer at ekki virksemi a flok vellum og a hotellum.

Richard Vernon sigur, at tad i fyrsta lagi fer at bliva nákkvirksemi í 2002 og tad fara so attur at ganga fleiri ar adrennokum fram leiðsíða kann hryja.

Men hetta er sjálvandi treytad av, at olju og gass verður funnid.

Föroyingar mugu vita, at ta oljufelög hryja at hora i nýggjum og okendum ekki um, so skulu tad oftani borast 10 hol, adrenn tu finnur nákk.

Eg haldi föroyingar gera eitt stort mistak um til trugva, at tad her og ne eru nogr pengar at tja enga og at her verdur nögt virksemi.

Vit vita ju einki við vissu ena. Eingin horing hevar verdi gjord í Føroyum. Ikki fyrir enni vit byrja at hora kann ein gera sær tankar um nöskur olja er her.

Fyrstir í Noregi

Nu voru til tad fyrsta telagid, sum fann olju í Noregi. Vilja til endurárahetta við Føroyar eisini?

Tad hevdit damt ólkum væl. Vit voru tad oljufel-

agið, sum fann olju la tyrfisturatoroljukeldunari Noregi. Vit uppdagadu Ekkotisk, sum for undir framleidslu í 1969, og vit hava nyliga tingið longt lövvið frá norsku myndud leiðunum til 2020 unum.

Sóleins hava vit stórar vörur til, at abbaðunin hjá teindum fyrstu oljuarbeidsmonnum a Ekkotisk fara at arbeida a sama pallnum seit 1970 unum.

Vitsprudi Richard Vernon, hvat vit föroyingar eiga at velja. Um olja finst her at flyta oljuum til Hellandi og harvið heldur lata annað virksemi verða gjort adra stöðum, meðan vit istaðin fáa til og gagnar, ta virksemid er uppa tad mesta.

Hetta er ein politiskur spurningur. Til mugu sjálf fána fram til, hvonn veg til vit velja. Ein slík aðgerð vil tö vera bundin til teknologi, sum er tok.

Flyta oljuum til Hellandi

Vit fosa ikki um somu umstöður sum í Nørðsjónum, har tad fannst stor pallar sum standa á havbotnunum og har tad verda logið for eitt ólum botnunum. Tad ber ikki til at seta sliðar pallar a fleiri tusund metrar dypi og tad finst heldur ikki toknimóði at legga oljuutvikling a slíkum dypi, og ti ma oljan flytast a annan hatt. Hon ma

flytast umbord a tangaskip sum so fóra hana til næsta goymsluterminal i Hellandi ella a Orknøggjum ella til eitt raffinari í Europa.

Men av ólum so vil her henda nögs Supplyskip fara at koma henda vegin saman er við tylum og ólum. Men tad er neyvan hugsandi, at til fara at fáa idnadarlíga oljuframleiðslu a og yggjum tilkvára.

Öllandaðar arbeidsmögj

Vitsprudi Richard Vernon, hvat vit föroyingar eiga at velja. Um olja finst her at flyta oljuum til Hellandi og harvið heldur lata annað virksemi verða gjort adra stöðum, meðan vit istaðin fáa til og gagnar, ta virksemid er uppa tad mesta.

Hetta er ein politiskur spurningur og stóðutakar sum til i Føroyum mugu fáta. Men minn avmarkad vitan um föroyingar er tann at til eru væl utbugvin, til hava letti við at lagta tykkum til nýggjum umstöðum, til eru sjófarandi folk og eru von við at arbeida á sjónum. Ólli heti enni eru sera tyðandi fyrir oljuvinnuna og eg ivisti ikki i, at tad uppa longri skiftar at verða nögt arbeidi i Føroyum i hesi vinnu.

Richard Vernon leggur dent a, at talan verdur um til stóra talid av arbeidsplassum heinanvegin, men nögt virksemi fer ikki at koma fyrir enni inni i næstu óldum um nákkad verdur tunnun.

Tad kann eisini vera, at vit alei einki finna.

Men heldur tú, at olja er her?

- Tad vitta vit ikki lyrr enn vit hava horð. Men jardfroðin er sera áhugaverdar hevar kanningar eru. Sosialurin hevar annats skilt, at hædi Philips og onur tel og, sum hava seld tillarð hjá australiska telagnum metatad at vera av alstorum tydingu. Tíðindini sum komu út fra oljuvinningsum hevar kanningar og sum visa at olja lekru upp ur undirgrundini, tykja at hava nögt stórt tyding enn móng gruna.

Vit have longu frætt, at kunningurnar visa, at olju kemur upp ur undirgrundini. Heldur tú, at hetta kundi bent a, at her er nögt olja?

Tann sannroynd at vit hyggja eitt tilhárinum og at vit eru her meður, at vit halda at möguleiki er at finna olju.

ingins, vilja hava meira vitan um jardfroðina undir basaltinum. Finna vit olju har, so er tad sjálvandi eitt tekin um, at olja kann vera alltað ófestaða eisini. Men höldi og boringin er ikki konstruerad ætlað til at finna olju men fyrir at skilja, hvat er undir basaltinum.

Richard Vernon vístir tó ikki aftur, at teir kunnu raka við olju og gass í slikein boring, men tad er neyvan trúligt.

Hava keypt allan seismikkini

I gjar frættu vit i Sosialinum, at stóra oljusamtakið AMG, ið fevur um Statoil, Mobil og Enterprise, ættar sér undir eina rættliga umtevndari seismiska kanning a Íbroskum oki í summer. Hverjar ættanir hevar Philips a Íbroskum oki í umframti at luttaka i boringini í Lopra.

Vit hava utvegð okkum allan seismikkini, sum er skotin við Føroyar og vit fara at gera nákrar kanningar sjálvir, sum ikki neyðurvirliga vera seismikkur.

Hann vil ikki siga, hvat talan er um, men kann sige so mikil, at talan er um at finna teknikar loysnir fyrir at skilja betur seismikk, sum verður skotin miður gögnum basalt.

Vit vilja finna út av ólum gongdin leidum tyri at kenna tilkva kanningar av jardfroðini.

Richard Vernon vittar, at teir eisini hava keypt kanningarnar hjá World Geoscience ur lutini. Hann vil to ikki gera viðmerkingar til, hvussu ahugaverdar hevar kanningar eru. Sosialurin hevar annats skilt, at hædi Philips og onur tel og, sum hava seld tillarð hjá australiska telagnum metatad at vera av alstorum tydingu. Tíðindini sum komu út fra oljuvinningsum hevar kanningar og sum visa at olja lekru upp ur undirgrundini, tykja at hava nögt stórt tyding enn móng gruna.

Hop tilbí við finna gass og olju í Lopra

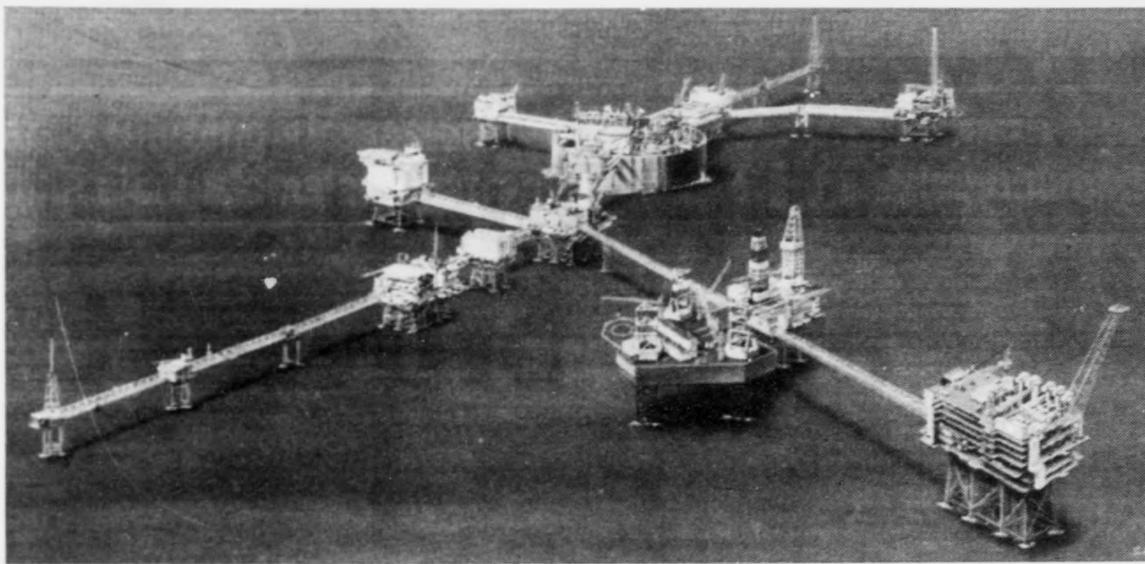
Men er möguleiki fyrir at finna olju og gass í Lopra?

Tad fer tad, men vit vona tad ikki. Tad fer at hava við sær omstöða tilkva kanningar.

Hva vantar

Talan er ikki um eina oljaborring, men um eina sokallada strategískra boring, hætta eintökum felagi, sum eru við i bor-

Philips ættar sær at arbeida saman við óðrum oljefelögnum á fóroyaskum, men hevur enn ikki gjort av hvørjum.

Vit spuruðu um falan kann vera um ókkurt danskst felag. Til tað hevur hann enga viðmerking.

Men hava tit havi samræðingar við t.d. Maersk?

Eg havi ongárt viðmerkingar til tað.

Philips er eitt av tenuum stóru oljefelögnum. Þeir liggja aftana tey stóri BP, Exxon, Shell og hava 20.000 folk í arbeida kring allan heimin.

Richard Vernon sigur, at teir hava noga virksemi i Nordsjónum og hava li-

sensur bæði í norskum dönskum og breiskum oki og eisini vestan fyri Irland og ut fyri Man. Þeir hava arbeidi noga vestan fyri Hetland men hava ongárt lisensir. Hann vonar, at Philips verður við í fyrstu útbjöldingarrunduni við Fóroyar.

Ikki sama gullnam sum i Nordsjónum

Vit spuruðu Richard Vernon um tað er rétt av fóroyingum longu nu at rokna við stórum innökum frá eimi komandi oljuvinnu um ikki so mong ar?

Við dagsins oljuprisum og tenuum trupuleikum

sum eru knyttir at hesum stórum dýpunum, er tað hugsandi, at tað verða minu peningaupphæddir. Það er fóast burtur ur sum i Nordsjónum i 70 og 80-rumnum. Oljuprisurin er fávist lagur í dag í miun til tyrr og ti er tann stóra avbjöldingin, um olja skal geva nakað, at betra um

lóknitroðina og kunna gera alt bítligrar, nu tu skal arbeida á dípum vatni.

Richard Vernon er bjarnskygdur. Hann sigur, at teir hóvuðu neysan vist fóroyiska oknum ans, um teir ikki hildu olja var her.

Hann vonar ikki, at teir fara at finna gassheldur enn olja, men tann möguleikan er til stéðar.

Við vóra tað ikki, til gass kann bert verða flutti gjøgnum törlidögum, og hetta er ju eitt heilt nýr oki utan nakranum infrastruktur. Lóknitroðin at leggja slikeir lengdir á dípum vatni er enn kominn ev stutt.

Saman við ókkurtar ósóknitroðingum og kanningarstóranum hjá Philips, Richard Mott, fer Richard Vernon nu at kunna óvastu stórnar í London um komandi leiklutin hjá Philips Petroleum á fóroyiskum oki.

Erling Eysturoy hevur fingið fyrsta fóroyiska leiklутin í Barbaru

Niels Malmros hevur nú sett návn á fyrsta leikluti, sum ein fóroyingur skal spæla í filminum um Barbaru. Erling Eysturoy úr Havn skal spæla Mykinesbándin Hanus.

EYDUN KLAKKSTEIN

Hetta er ómetaliga stufligt. Eg hevði ikki ætlað mær við í filmin. Íti eg hava so nogy um oyrimi, men ta eg værd hoðin við til uppókuroyndina, segði eg sjálvandi jaeg, nái havi eg fingið at vita, at eg havi fingileikluti, sigur Erling Eysturoy, tá Sostalurun umsíður fær fatur á honum á dögurða í gjár.

Erling Eysturoy úr Havn er ein röndur spóleikari, sum hevur spelt við í nágum leikum. Fólk kenna hann eisini frá jolasendingum hjá SVF, har hann spældi ein af tenuum trimum dögum.

Hvat er tað fyrst ein leikluti tú skal spela?

Sum eg havi skilt, so skal eg spela tann leikluti, sum eg vært til uppókuroyndi, Mykinesbándin Hanus, sigur Erling Eysturoy.

Hetta hevur Sostalurun frammanðan fingið vættuð frá Niels Malmros, gjøgnum umboðsfólkij hjá honum.

Steppur at losa

Tað sum eg kenni til Hanus, sum eg hafi fingið greitt frá um hann, og so sjálvandi ta senuna, sum eg var til uppókuroyndi.

I tí senuni fer Hanus til Harra Pál, just tá hann er á veg avatfir oynni (Mykines), og biður hann koma al doypa barnóhýja ser Harra Pál spyr hann hví hann ikki kemur í kirkjunum við barnumum. Tá svarar Hanus, at barnið er ikki fott enn, men konan liggar í songini til at eiga, og um prestur kemur heim við honum, so verður allt yrirstaðið eftir einari lótu, og so kann barnið doypast, greidur Erling Eysturoy frá.

Tað vil sige at tú steppur at sige ókkurt í filminum?

Ja, tað skal eg.

Seðil hoim við til konuna

Nær verda tær uppókuur, har tú skalta vera við, gjörður?

Eg má sige at eg veit lítið at detaljum um hetta. Ígjá havi likasum herti fingið

Erling Eysturoy er fyrsti fóroyingur, sum hevur fingið at vita, at hann skal spæla við í filminum hjá Niels Malmros um Barbaru.

eisini til Svöriki at taka inniseunurnar upp í einum studio.

Eitt sum eg ikki rættigliga eru visur enn, mensum eg ma fær uppsurt, er um eg skal hava skegg. Um tað krevst, so má eg fær ein seðil heim við til konuna.

Hvat heldur tú annars um, at tú steppur at spæla við í Barbaru?

Egeri fegin Hetta er ein stor avbjölding, sum eg to ikki eru hangin fyri, ti mér damar væl avbjöldingar.

Men at hetta er nákad heilt serligt, kann ikki dyljast, til filmurin fer a kosta meira enn 30 milljónir at gera, og fer helst at verða vistur í stórum parti af Europa.

Leggar tú nakað annað i hendan leikluti? Áttar tú

tur meira eftir hetta?

Til tað kann eg bara svara, at eg hafi fingið eina stóra avbjölding og takí av benni. Fai eg eitt liknandi tilbod seinni, so taki eg eisini av ti, sigur Erling Eysturoy.

Fráflytingin minkað stórliga

I februar mánaði fluttu aftur fleiri til Fóroya enn úr Fóroyum

Enn flyta nogy fólk úr Fóroyum, men nú fara ikki so nogy sum fyrir tveimur árum síðan, og fleiri og fleiri koma til Fóroya at búgyva.

I fjar vístu hágiðini onkrar mánaðar, at fleiri komu enn fóru, og soleiðis var eisini í februar mánaði 115 komu og 93 fóru. I januar mánaði vóru tólini ávikavist 100 og 103.

Viðmerkjast skal, at hetta bara eru synibilstøl.

Hans Pauli Strøm, hag-

iki, vit kunnu vænta, at hetta rákið fer at halda sær, so tilflyingin verður stórt enn fráflytingin næstu árin.

Fleiri teitra, sum flyta til Fóroya nú, eru tey, sum rymdu fyrir tveimur ella trimum árum síðan. Tá óll tey eru minkad nogy. I 1994 var munurin imillum frá- og tilflying, at 1923 fólk fluttu af landinum. Í fjer var hetta tal 595.

Hans Pauli Strøm heldur randi